

26 April 2015 - 4^e zondag door het jaar
Zondag van de Goede Herder
Voorganger: Pierre Stikkelbroeck OSA

'Roepingenzondag'

Lezing: Handelingen 4, 8-12

In die tijd sprak Petrus, vervuld van de heilige Geest: 'Overheden van het volk en oudsten! Indien wij vandaag ter verantwoording geroepen worden voor een weldaad aan een gebrekkige bewezen waardoor deze genezen is, dan zij het u allen en het gehele volk van Israël bekend dat door de naam van Jezus Christus, de Nazoreeër die gij gekruisigd hebt maar die God uit de doden heeft doen opstaan - dat door die Naam deze man hier gezond voor u staat. Hij is de steen die door u, de bouwlieden, niets waard werd geacht en toch tot hoeksteen geworden is. Bij niemand anders is dan ook de redding te vinden en geen andere Naam onder de hemel is aan de mensen gegeven waarin wij gered moeten worden.'

Evangelie: Johannes, 10,11-18

In die tijd sprak Jezus tot zijn leerlingen: 'Ik ben de goede herder. De goede herder geeft zijn leven voor zijn schapen. Maar de huurling, die geen herder is en geen eigenaar van de schapen, ziet de wolf aankomen, laat de schapen in de steek en vlucht weg; de wolf rooft ze en jaagt ze uiteen. Hij is dan ook maar een huurling en heeft geen hart voor de schapen. Ik ben de goede herder. Ik ken de mijnen en de mijnen kennen Mij, zoals de Vader Mij kent en Ik de Vader ken.

Ik geef mijn leven voor de schapen. Ik heb nog andere schapen die niet uit deze schaapstal zijn. Ook die moet Ik leiden en zij zullen naar mijn stem luisteren en het zal worden: één kudde, één herder. Hierom heeft de Vader Mij lief, omdat Ik mijn leven geef om het later weer terug te nemen. Niemand neemt het Mij af maar Ik geef het uit Mijzelf. Macht heb Ik om het te geven en macht om het terug te nemen: dat is de opdracht die Ik van mijn Vader heb ontvangen.'

Overweging

Op een oecumenische bijeenkomst zei een vertegenwoordiger van de Protestantse Kerken dat wat aan zijn kerk ontbrak een Paus was, een opperherder. Iemand met gezag in wie allen zich kunnen herkennen.

Je kunt zo'n opmerking wel begrijpen. In de ogen van velen is namelijk de Paus het hoofd van een wereldwijde organisatie die het symbool van eenheid is in de verscheidenheid van culturen, gewoontes en tradities. Hij staat ook garant voor de eenheid van de leer. Dat is een groot goed. Vooral ook wanneer de gelovigen zich terugvinden in de persoonlijkheid van die of die opperherder.

De goodwill die een paus Franciscus heeft weten te verwerven maakt diepe indruk, ook buiten de kerk. Hij spreekt de mensen aan en dat is natuurlijk stimulerend voor het kerkbewustzijn van velen. De kleingeestigheid van bepaalde klerikale milieus die nederigheid en eenvoud verwarren met lomphheid en onbezonnenheid doet daar niets aan af.

Bij nader inzien kun je je wel afvragen wat dat kerkbewustzijn inhoudt. Stel je je tevreden met het lidmaatschap van een organisatie die alles tot in de puntjes regelt of betekent het dat je tot een gemeenschap behoort die van levensbelang voor je is? Veel mensen beseffen niet wat 'tot de kerk behoren' betekent.

We mogen hierbij niet vergeten dat het maar pas vijftig jaar geleden is dat het tweede Vaticaans Concilie de kerk officieel gedefinieerd heeft als 'Gods volk onderweg', een volk waarin de ambtsdragers -Paus, Bisschoppen en Priesters- lidmaten zijn zoals iedere

gelovige, gewijd of niet. Of, zoals het Evangelie van vandaag het vertaalt: we vormen samen één kudde. De herder misschien voorop maar ieder schaap heeft een eigen naam. Maar wanneer het evangelie spreekt over de goede herder die zijn leven op het spel zet voor de hem toevertrouwde schapen, dan is het toch wel een beetje kort door de bocht om automatisch de herder te identificeren met de ambtsdrager. Op een subtiele wijze wordt dan het samen kerk-zijn toch weer een hiërarchie met een baas en een onderbaas.

Het is al een oude traditie om van de Zondag waarop men het evangelie van de goede herder leest de zogenaamde Roepingendag te maken. De kerk bidt opdat de gelovigen zorg dragen voor het voortbestaan van de gemeenschap.

Alles is begonnen op die eerste Pinkstermorgen. Petrus houdt een vlammende toespraak en ongeveer drieduizend mensen sluiten zich aan bij de beweging die hij op gang brengt. Gedurende drie eeuwen vormen zich zo kleine groepen waar men eenvoudig de overgeleverde boodschap van Jezus tracht te beleven. 'Bemint elkaar zoals ik U heb bemint', 'Doet dit tot mijn gedachtenis' Allen waren gelijke broeders.

Vervolging nog verbanning, gevangenschap en dood: het was de kerk van de martelaren. Maar tegen alle verdrukking in, bleef de gemeenschap groeien en werd een machtig bolwerk. De herder wordt heerser. Eeuwenlang heeft de kerk zo geleefd. Maar soms, openlijk door schisma's en afscheidingen, soms verborgen als een onderaardse stroom, komen er krachten los die om bekering schreeuwen. Nieuwe vitaliteiten worden geboren, oude stemmen verstommen. Langzamerhand worden we weer, vooral in het Westen, een kleine kudde.

In grote delen van de wereld worden de christenen vervolgd omdat ze christen zijn. De stem van de kerk wordt nauwelijks nog beluisterd. We kunnen dit betreuren en rouwen over de tijden dat de kerken nog vol zaten.

Gelukkig gaan er ook stemmen op om te zeggen dat dit ook wel eens een grote kans kan zijn voor de kerk.

Wanneer de paus in zijn Paastoespraak de wereld wakker schudt dan richt hij zich niet speciaal tot de gelovigen maar tot alle mensen die de goede wil hebben om te werken aan een broederlijke wereld.

Ik ben zeker niet de eerste of de enige die denkt dat het Christendom nog maar aan het begin staat en dat een radicaal-nieuwe belevingsvorm van de evangelische boodschap zich ontwikkelt, een diepe herbronning van onze kerk. We zullen anders christen moeten zijn. De gist van het evangelie heeft nog lang niet alle deeg doen rijzen! We zoeken nieuwe wegen om, zonder alle verworvenheden te verwerpen, toch op een authentieke manier onze trouw aan het wezenlijke te beleven.

Kortom: het feit dat er zo weinig roepingen zijn kan ook een teken zijn dat niet alleen maar negatief is. De kerk is de zaak van allen, niet alleen van de priesters. Hier en daar zien we al serieuze pogingen om dóór te gaan kerk te zijn, ook al is er geen officieel gebouw meer en er geen priester meer een vaste stek heeft.

Daarom- en dat is de zin van Roepingendag- moet eenieder zich verantwoordelijk weten voor die kleine groep 'die er nog in geloof'. Ook jonge mensen kunnen en moeten zich inzetten voor dit ideaal. Wanneer een bepaalde manier van kerkgemeenschap zijn verdwijnt is een andere geroepen op te staan.

Ieder jaar zien we het weer: we overleven de winter en we staan verbaasd dat de lente komt en dat alles nieuw wordt en tot bloei komt.

Het Evangelie van deze dag nodigt ons uit hierop te vertrouwen.

Jezus, de Goede Herder, gaat voor ons uit en geleidt ons.

We zijn in goede handen.